

Charlotta Hedvik
Telefon 08-508 28 941, 076-122 89 41
charlotta.hedvik@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

KLIMATBEREDNINGENS SLUTBETÄNKANDE ”SVENSK KLIMATPOLITIK”

Remiss från Kommunstyrelsen, Miljö- och fastighetsroteln (dnr 303-815/2008)

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
- 2 Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Klimatberedningen föreslår ett nytt mål till 2020 samt skärpt mål till 2050. Energieffektivisering anses som en av de viktigaste åtgärderna för att nå målen.

Förvaltningen anser att de föreslagna målen stämmer bra med Stockholms stads mål samt att betänkandet innehåller många bra förslag på åtgärder som passar Stockholm. Förvaltningen ser dock begränsningar i de föreslagna riktade investeringsstöden.

Betänkandet tar knappt upp något om kommunernas roll och betydelse i arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser.

Bakgrund

Stockholm stad har som en av 14 kommuner fått Klimatberedningens slutbetänkande ”Svensk klimatpolitik” (SOU 2008:24) på remiss. Sammanfattningen biläggs och betänkandet i sin helhet ligger på rapporten finns tillgänglig på www.regeringen.se/sb/d/10119/a/99694. Remissvaret ska vara Miljödepartementet

tillhanda senast 18 juni 2008. I Stockholms stad besvaras remissen av Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Trafik- och renhållningsnämnden, Fastighetsnämnden, SLK, Stockholms stadshus AB, SISAB, SVEBO och Fortum.

Vid slutet av detta sekel bör växthusgasutsläppen enligt beredningen vara nära noll vilket kommer att innebära en genomgripande omställning av energisystemet och andra delar av samhällsekonomin.

Utredningen betonar vikten av att både arbeta med utsläppsreduktioner och anpassning till förändringar i klimatet.

FÖRSLAG TILL KLIMATMÅL

Beredningens förslag till Nationellt miljökvalitetsmål ”Begränsad klimatpåverkan”

Enligt FN:s ramkonvention för klimatförändringar ska halten av växthusgaser i atmosfären stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Sverige har tillsammans med andra länder ansvar för att det globala målet uppnås och Beredningen föreslår att det delas upp i ett nytt temperaturmål och ett ändrat koncentrationsmål som härleds från temperaturmålet.

Sverige bör ta sin del av det globala ansvaret för att ökningen av den globala medeltemperaturen begränsas till högst 2 grader Celsius jämfört med den förindustriella nivån.

Svensk klimatpolitik bör bidra till att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären på lång sikt stabiliseras på nivån högst 400 miljondelar koldioxidekvivalenter (ppm CO₂e).

Utsläppsmålet 2008–2012 om 4 procents minskning föreslås vara oförändrat

”De svenska utsläppen av växthusgaser ska som ett medelvärde för perioden 2008–2012 vara minst 4 procent lägre än utsläppen år 1990. Utsläppen ska räknas som koldioxidekvivalenter och omfatta de sex växthusgaserna enligt Kyotoprotokollets och FN:s klimatpanel, IPCC:s, definitioner. Delmålet ska uppnås utan kompensation för upptag i kolsänkor eller med flexibla mekanismer.”

Till år 2020 föreslås ett nytt utsläppsmål om 35 procents minskning.

”Sverige ska fortsätta vara pådrivande för omfattande minskningar av de globala växthusgasutsläppen samt för att EU:s minskningsmål till år 2020 jämfört med år 1990

därmed ska bli 30 procent.” Enligt Beredningens beräkningar motsvarar detta en utsläppsminskning för Sverige på ca 35 procent,

EU:s minskningsmål är beslutat av stats- och regeringschefer under förutsättning att andra industriländer gör jämförbara utsläppsminskningar och att ekonomiskt mer avancerade utvecklingsländer bidrar i rimlig utsträckning. Sverige ska sätta ett nationellt mål som anger vårt bidrag inom en global och övergripande klimatöverenskommelse.

Ändrat inriktningsmål till 2050 samt till slutet av detta sekel

Inriktningen är att utsläppen av växthusgaser för Sverige år 2050 bör vara minst 75–90 procent lägre än år 1990 samt 100 procent lägre till 2100. D.v.s. vid slutet av detta sekel bör utsläppen av växthusgaser i Sverige vara nära noll.

Målen bör omprövas i takt med omvärldsförändringar som får inverkan på formuleringar, beräkningar och framtida utfall.

FÖRSLAG TILL HANDLINGSPLAN FÖR ATT NÅ MÅLET TILL 2020

Beredningens förslag till handlingsplan omfattar åtgärdsområdena:

- Förstärkning av tvärspektoriella åtgärder och styrmedel.
- En EU-gemensam sänkning av utsläppstaket för de verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter.
- Reduktioner av utsläpp för verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter.
- Insatser internationellt.

Handlingsplanen innebär en utveckling och skärpning av vissa av de befintliga styrmedlen och innehåller flera kompletterande insatser inom olika områden.

Beredningen bedömer att de konsekvensanalyser som gjorts av de åtgärder och styrmedel som föreslås indikerar att de samhällsekonomiska konsekvenserna för flertalet av förslagen är rimliga i förhållande till nyttan i form av minskade utsläpp av växthusgaser.

Nedan sammanfattas främst de åtgärder som är relevanta för Stockholms stad.

Tvärspektoriella åtgärder och styrmedel

Beredningen lägger förslag om forskning och teknikutveckling, energieffektivisering samt investeringsprogram.

Ny teknologi är mycket viktig särskilt för de mycket långtgående utsläppsminskningar som fordras på längre sikt. Det krävs forskning och utveckling och politik som skapar marknader för kommersialisering av dessa teknologier. Beredningen föreslår förutom ett nytt forskningsprogram bl.a. teknikupphandling och offentlig upphandling samt investeringsstöd för genombrottstekniker.

Energieffektivisering är en viktig åtgärd för att nå långtgående klimatmål och det finns en betydande potential för energieffektivisering i olika delar av samhället. Beredningen föreslår att styrmedlen för energieffektivisering vidareutvecklas samt starkare samordning av energieffektiviseringsarbetet.

Beredningen anser att fortsatta investeringsstöd för särskilt utvalda åtgärder är betydelsefulla när de bidrar till att överbrygga hinder, som gör att verkningsfulla klimatåtgärder annars inte genomförs samt att investeringsstöd kan understödja klimatarbetet på lokal och regional nivå. Beredningen föreslår utvecklings- och investeringsprogram i form av Klimatinvesteringsbidrag för specifikt utvalda åtgärder och sektorer, där andra styrmedel är svaga och där insatserna har stor betydelse för att minska växthusgasutsläppen.

Verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter så som transporter och samhällsplanering

Beredningen anser att beslut om investeringar i infrastruktur bör riktas mot att skapa goda förutsättningar för en utveckling mot allt energieffektivare och koldioxidsnålare transportsystem.

Beredningen anser även att strävan att minimera växthusgasutsläpp bör genomsyra samhällsplaneringen och föreslår att planer ska bidra till minskade koldioxidutsläpp genom att Plan- och bygglagen/Miljöbalken omformas så att det vid varje upprättande av plan, eller revidering av sådan, ska ställas krav på att redovisa hur planen bidrar till minskade koldioxidutsläpp genom att transportbehov och energianvändning minimeras. Vidare föreslås att Länsstyrelsen bör när det gäller utsläpp av växthusgaser, på samma sätt som gäller för hälsa och säkerhet, ges möjlighet att ändra en plan som inte uppfyller kriterierna i lagstiftningen. Länsstyrelsen föreslås även ges en starkare roll för samordning av samhälls- och transportplanering mellan kommuner samt att Länsstyrelsen ska ha ett tydligt mandat att initiera och driva samordningsfrågor.

Beredningen anser att priset på bensin och diesel behöver bli högre för att det svenska klimatmålet till 2020 ska kunna nås. Beredningen föreslår höjd drivmedelsskatt, översyn av reseavdraget, kilometerskatt för tunga lastbilstransporter, samt att de kommuner/regioner som så önskar ska ges möjlighet att införa trängselskatter och få besluta om hur intäkterna ska användas.

Beredningen är av uppfattningen att Sverige har ansvar för att bidra till bättre globala förutsättningar för framställning och användning av biodrivmedel med hög klimatnytta (resurs- och energieffektivitet), låg påverkan på biologisk mångfald och på markanvändning samtidigt som även andra målkonflikter lindras. Beredningen föreslår bl.a. att särskilda stöd bör avsättas för den fortsatta utvecklingen av biogasdrift.

Beredningen föreslår olika åtgärder för att stimulera utvecklingen av effektivare vägfordon och arbetsmaskiner så att de kan bidra till minskningen av koldioxidutsläppen.

Industri som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter, avfall, bostäder och lokaler

Det finns en potential för ytterligare åtgärder i industrier som inte ingår i EU:s utsläppshandelssystem. Beredningen föreslår därför bl.a. styrmedel för energieffektivisering för dessa industrier. Förslagen kommer att läggas fram av Energieffektiviseringsutredningen.

Vidare föreslås styrmedel som främjar att det byggs energisnåla hus vid nybyggnation och att åtgärder för energieffektivisering genomförs vid renovering. Beredningen anser att styrmedlen för energieffektivisering behöver skärpas.

Styrmedlen på avfallsområdet behöver utformas så att de i ännu högre grad stimulerar till minskade utsläpp av växthusgaser genom minskade avfallsmängder och ökad återvinning. Beredningen föreslår särskilda stöd bör avsättas till anläggningar för produktion, uppgradering och distribution av biogas från organiskt avfall.

Förvaltningens synpunkter

SYNPUNKTER PÅ NIVÅ OCH UTFORMNING AV DET NATIONELLA MÅLET TILL ÅR 2020.

Förslaget på 35 procents minskning till 2020 tillstyrks. Det är bra att målet inte kommer att vara statiskt utan kan omprövas vid nya forskningsrön. Inom detta område har det under det senaste året kommit omvälvande nya forskningsresultat. Betänkandet vilar på forskningsresultat som kan komma att vara föråldrade inom en snar framtid.

Stockholm har utrett möjligheterna att minska utsläppen till 3,0 ton koldioxidekvivalenter per invånare till 2015. Det innebär en minskning av utsläppen med 43 % mellan 1990 och 2015. Detta är ett betydligt ambitiösare mål än det föreslagna nationella målet på 35 % till 2020. För att Stockholm ska kunna minska till den nivån krävs att åtgärder och styrmedel på nationell nivå verkligen genomförs.

Problematiken med hur en nations befolkning påverkar de nationella utsläppen utanför landets gränser är inte hittills behandlat i de internationella förhandlingarna. Det kan behövas en beredskap för att anpassa mål och åtgärder vad gäller flyget samt åtgärder för att minska livsmedelsproduktionens och produkters klimatpåverkan. Detta då svenskarnas växthusgasutsläpp är betydligt större än utsläppen i Sverige genom konsumtion av varor som produceras utomlands tex. odling av tomater i holländska växthus och skotillverkning i Kina m.m.

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAG TILL ÖVERGRIPANDE MÅL I MILJÖKVALITETSMÅLET "BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN".

Miljöförvaltningen tillstyrker Klimatberedningens förslag till övergripande mål i miljö kvalitetsmål *Begränsad klimatpåverkan* då målen är bra formulerade och ses som

rimliga. Målen ger en bra plattform för delmålen som kan anpassas efter hand utifrån nya forskarrön vad avser behoven av minskade utsläpp för att klara de övergripande målen.

SYNPUNKTER PÅ INRIKTNINGSMÅL FÖR 2050 OCH TILL SEKLETS SLUT.

Det kan endast ses som en fördel att målet är formulerat med ett spann mellan 75-90 procent. Inom vissa sektorer som t.ex. el och värme bör vi dock ha en beredskap att minska med 100 procent. Detta för att ge utrymme inom andra sektorer där det kan vara svårare och mer kostsamt att minska utsläppen.

En minskning med 75-90 procent stämmer väl med Stockholms stads mål om att bli fossilbränsle fritt till år 2050 med avseende på växthusgasutsläpp från el- och värmeanvändning samt transportarbetet innanför kommungränsen.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att utsläppen år 2100 ska vara nära noll.

UTVECKLING AV UTSLÄPPEN OCH ENERGISYSTEMET I SVERIGE – TRENDER OCH PROGNOSE

Beredningen föreslår i kapitel 4 att central utsläppsstatistik, som tar hänsyn till utsläpp från varor och tjänster som importeras till och exporteras från Sverige, ska utvecklas. Miljöförvaltningen välkomnar detta förslag då det är väsentligt att utsläpp som orsakas p.g.a. vår konsumtion syns i den nationella statistiken. Enligt aktuell forskning påverkar svenskarna klimatet genom utsläpp utanför landets gränser i nästan lika stor utsträckning som de inhemska utsläppen inom landets gränser.

Förvaltningen vill också påpeka att det är viktigt att en central myndighet får i uppdrag att tillhandahålla tillförlitlig, jämförbar och lättillgänglig statistik av hög kvalitet över växthusgasutsläpp fördelade på de enskilda kommunerna. Sveriges kommuner lägger ner stora resurser på att få fram relevant statistik var och en för sig då kommunerna är beroende av underlag av hög kvalitet för att kunna sätta in rätt klimatåtgärder på rätt ställe.

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER I HANDLINGSPLANEN FÖR ATT NÅ DE FÖRESLAGNA MÅLEN

Förvaltningen ser positiv på ett stort antal av de föreslagna åtgärderna i handlingsplanen. Beredningen har identifierat många områden där styrmedel idag motverkar möjligheten att minska växthusgasutsläpp och därför behöver ändras.

Ny teknik

Beredningen betonar vikten av ny teknik. Då mycket av den befintliga nya klimatvänligare tekniken endast implementeras i liten omfattning ser förvaltningen positivt på att flera förslag omfattar implementering av ny teknik. Oklart i betänkandet är

vilken roll kommunerna förväntas ha vad gäller teknikupphandling, offentlig upphandling samt implementering av ny teknik. Som exempel kan nämnas att Stockholm stad har arbetat målmedvetet i över tio år med att implementera ny teknik i form av miljöbilar i stadens egen fordonspark samt till företag och privatpersoner. Arbetet har inriktats på att skapa marknader för fordon och bränsle genom framförallt incitament men även att överbygga hinder som försvårat implementeringen av dessa nya tekniker.

Riktade investeringsprogram och bidrag till hållbara städer

Förvaltningen är positiv till ekonomiska styrmedel men för att långsiktigt minska utsläppen av växthusgaser i Sverige krävs stora förändringar vid investeringar i byggnader, infrastruktur, energisystem m.m. Till övervägande del är dessa investeringar kommunala angelägenheter och ett större stöd till det kommunala klimatarbetet hade förväntats i betänkandet. Klimatinvesteringsbidraget (klimp) föreslås att ersättas av riktade investeringsprogram samt satsningar på hållbara städer. Ingen av satsningarna verkar innehålla möjligheter till bidrag för Klimatinformation.

Fördelen med investeringsprogram är att ansökningsförfarandet planeras bli betydligt enklare. Nya investeringsstöd kommer att riktas mot särskilda områden som distributionsnät för spillvärme, lagring av värme och kyla, användning av stallgödsel för biogasproduktion, utbyggnad av fjärrvärme och fjärrkyla m.m. Eventuellt kan energieffektiviseringsåtgärder, effektivisering av godstransporter, utveckling av teknik för produktion och uppgradering av biogas och konvertering av direktverkande el till fjärrvärme också komma i fråga.

Nackdelen med riktade investeringsstöden är att bidragen begränsas till investeringar av väl beprövade tekniker och åtgärder, vilket leder till minskat nytänkande och införande av nya tekniker. Det blir då även svårare för kommuner att genomföra just de investeringar som passar kommunens speciella förutsättningar.

När det gäller investeringsbidrag hänvisar beredningen även till det nya programmet Hållbara städer inom klimatmiljarden. Under perioden 2009-2010 har 340 miljoner kr avsatts för programmet. Satsningen ska stimulera stadsbyggnadsprojekt som bidrar till förbättrad miljö och minskad klimatpåverkan och som underlättar svensk miljöteknikexport. Hållbara städer föreslås avlösa bidragen till lokala klimatinvesteringsprogram (Klimp). Förvaltningen anser att denna satsning är för låg. Som jämförelse var satsningen på Klimp under 2008 var drygt 390 miljoner kronor.

För annat stöd hänvisar beredningen till den europeiska strukturfonden. Medel från den europeiska strukturfonden delas ut genom de olika Interreg-programmen samt genom europeiska regionala utvecklingsfonder. Dessa program medger ytterst små eller inga investeringar alls. Medel för investeringar kan fås inom EU:s LIFE+-program eller inom sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling. Det är även en mycket omfattande administrativ process att ansöka om bidrag inom dessa program, något som få kommuner har möjlighet till.

Förvaltningen anser att kostandseffektiva bidrag till lokala åtgärder med stor klimatnytta behövs även i framtiden, för att kommunerna ska kunna fortsätta med sitt framgångsrika arbete. Som beredningen själv skriver faller bara 26 procent av de åtgärder som hittills har fått stöd inom de kategorier som föreslås för framtida investeringsstöd. Klimatinvesteringsprogrammen och de lokala investeringsprogrammen har tillsammans genererat utsläppsminskningar på ungefär 2,6 procent av Sveriges växthusgasutsläpp, vilket är mer än hälften av det nationella utsläppsminskningens målet till 2008-2012.

Investeringsprogram som riktas till kommunal verksamhet och som förväntas vara styrande måste anpassas till kommunala ledtider. Annonsering av bidragen samt ansökningsperioder behöver anpassas till kommunala planerings- och budgetprocesser som kan vara flera år. Med för korta ledtider kommer endast de investeringar som redan förankrats att genomföras.

Klimatkommunikation och beteendeförändringar

När det gäller stöd till kommunernas arbete med klimatkommunikation och beteendeförändringar är åtgärdsförslagen för begränsade. Man poängterar statens ansvar att vara förebild och att staten även i fortsättning ska arbeta med information som stöd för andra styrmedel. Här spelar kommunerna en mycket stor roll tack vare sin närhet till invånarna. Energirådgivningen täcker en del av behovet men räcker inte till för att kunna arbeta med klimatkommunikation i hela dess bredd. Förvaltningen föreslår därför att beredningen bör lägga ett förslag till program som ger kommuner möjlighet att söka projektmedel för klimatkommunikation.

Utsläppsrätter

Förvaltningen ser positivt på att Sverige verkar för att transporter ska omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter då transportsportsektorn är den sektor som ökar utsläppen i Sverige. Det är viktigt att få in denna sektor i systemet med utsläppsrätter då det framförallt är den ökade användningen av diesel, p.g.a den allt intensivare tunga trafiken, som orsakar trafiksektorns ökande växthusgasutsläpp.

I detta sammanhang vill förvaltningen påtala att en del av miljöbilsarbetet framöver kommer att inriktas på tunga fordon och både omfatta bränsle och logistik åtgärder.

Sjöfart och flyg

Förvaltningen ser positivt på att växthusgasutsläpp från sjöfart omfattas av samma styrmedel som sjöfartens utsläpp av svavel och kväveoxid. Beredningen lyfter fram möjligheterna att anpassa de differentierade farledsavgifter och hamnavgifter så att de även påverkas av fartygets växthusgasutsläpp.

Förvaltningen ser även positivt på förslaget att flygplatsstödet begränsas till att endast omfatta de orter som saknar rimliga alternativ till flygtrafik. Flygets kraftiga påverkan på växthuseffekten beror dels på den höga bränsleåtgången per personkilometer och

tonkilometer samt på att utsläppen sker högt upp i atmosfären där gaserna stannar kvar betydligt längre tid.

Infrastrukturinvesteringar

Förvaltningen stödjer förslaget att en sammanslagning av trafikverken utreds. Vid en sammanslagning skulle en transportslagsövergripande infrastrukturplanering kunna bidra till ett energieffektivare transportsystem med större samverkan mellan transportsystemen. Detta skulle kunna leda till att framförallt godstransporterna i större utsträckning fraktas med tåg och båt. Förvaltningen ser dock även vikten av att utöka möjligheterna för de dagliga och lokala tågresorna och t.ex. underlätta möjligheten att på ett smidigt sätt kunna ta med cykel på tåg.

Förvaltningen är även positiv till beredningens förslag att järnvägen byggs ut och att kapaciteten på järnväg för gods och persontransporter ökar med minst 50 %. I betänkandet framhålls främst möjligheten att ersätta flyg med tåg.

Förvaltningen ser det som mycket viktigt att beredningen tagit upp behovet av insatser och stöd som förbättrar kollektivtrafiken och gör den mer tillgänglig och attraktiv.

Trängselskatt och reseavdrag

Förvaltningen stödjer förslaget om att alla kommuner och regioner som önskar ska få införa trängselskatt samt själva besluta om hur intäkterna ska användas. Positivt är även förslaget om översyn av reseavdraget så att det inte är beroende av transportslag utan endast är kopplat till reseavstånd.

Miljöbilar och biodrivmedel

Förvaltningen anser det mycket positivt att man föreslår att en enhetlig miljöbilsdefinition tas fram, med skärpta krav på energieffektivitet.

En annan viktig åtgärd är stöd till utveckling av biogasdrift. Förvaltningen föreslår att man i samband med dessa åtgärder differentierar miljöbilspremien så att en större premie ges vid köp av gasbilar som har betydande merkostnader jämfört med andra tillgängliga tekniker.

Dagens styrmedel och förmåner för miljöbilar har på ett effektivt sätt och relativt snabbt etablerat en betydande marknad för miljöanpassade fordon och drivmedel. Genom att bevara dessa förmåner men i god tid avisera en skärpning av kraven på de bilar som ska få åtnjuta dem finns goda möjligheter att bidra till en snabb utveckling av andra generationens ännu mer miljöanpassade och betydligt bränslesnålare miljöbilar.

Att minska utsläppen av växthusgaser med minst 75-90 procent till år 2050 blir svårt utan en väsentligt högre andel biodrivmedel än de 10 procent för år 2020 som Naturvårdsverket och Energimyndigheten föreslagit. Förvaltningen instämmer i Klimatberedningens skrivning att ”när tillräckligt underlag finns bör möjligheten prövas

att införa ett mer långtgående mål för andelen icke-fossila energibärare i transportsektorn än EU:s mål om 10 procent”, förvaltningen anser dock att det redan nu finns ett tillräckligt underlag för ett högre mål.

Samhällsplanering

Samhällsplaneringen är av avgörande betydelse för att utsläppen ska kunna minska kraftigt på lång sikt. Beredningen redovisar goda intentioner vad gäller klimathänsyn vid upprättande av översiktsplaner och detaljplaner med förslaget att Plan och bygglagen/miljöbalken bör omformas så att det vid varje plan eller revidering av sådan ska ställas krav på att redovisa hur planen bidrar till minskade koldioxidutsläpp genom att transportbehov och energianvändning minimeras. Förvaltningen anser dock att kravet på redovisning bör omfatta översiktsplaner, områdesplaner och programskedet inom detaljplaneringen. Mindre och enklare planer för exempelvis kompletteringsbebyggelse kan undantas eftersom påverkan är försumbar.

Förvaltningen ser även positivt på förslaget att byggreglerna angående energianvändningen även omfattar ombyggnad och renovering då den största potentialen för energieffektivisering finns i befintlig bebyggelse.

Arbetsmaskiner

Förvaltningen stödjer förslaget att minska växthusgasutsläppen från arbetsfordon genom krav på utbildning i sparsamkörning. Detta skulle även leda till minskade utsläpp av hälsofarliga ämnen från arbetsmaskiner. Arbetsmaskiner har identifierats som en betydande utsläppskälla för växthusgaser i Stockholm.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

Det är en betydande brist att betänkandet innehåller en så liten del om kommunernas viktiga roll i arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige. Enligt Svenska kommuner och landstings enkät har drygt hälften av Sveriges kommuner en politiskt antagen handlingsplan med insatser för att minska utsläppen av växthusgaser. Dessa har redan resulterat i att andel miljöbilar i kommunernas flottor är i genomsnitt 21 procent. I de egna lokalerna arbetar kommunerna med energieffektivisering och förnybar energi i flera sammanhang. 95 procent gör det vid nybyggnad, ombyggnad och renoveringar. 92 procent arbetar med systematisk energieffektivisering i befintligt bestånd. 89 procent har redan konverterat till förnybar energi i uppvärmningen eller arbetar med detta. Många av kommunerna arbetar även med att minska utsläppen inom näringsliv och hushåll.

Många av de viktiga nätverk och samarbetsorgan som finns mellan kommuner för att stimulera och skynda på arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser nämns inte i betänkandet. Ett exempel är Klimatkommunerna (där Stockholm är medlem). I betänkandet nämns endast det av energimyndigheten nystartade projektet hållbar kommun. Det hade varit angeläget att beredningen i varje översiktligt redogjort för hur

SKL (Sverige kommuner och landsting) kan bidra till ökade insatser från kommunernas sida. Det är SKL som är det enda organ som kan föra de samlade kommunernas talan, varför det hade varit rimligt med en sådan redogörelse.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Sammanfattning, utdrag ur klimatberedningens betänkande "Svensk klimatpolitik" SOU 2008:24